

ДЕПАРТАМЕНТ „ПРАВО“

1618 София, ул. Монтевидео 21,
офис 410, тел.: 02 8110410

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д. н. Райна Николова, преподавател в Нов български университет и титулярен външен член на научно жури относно кандидатурата на доц. д-р Евелина Димитрова Стоева – Димитрова в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, в професионално направление: 3.6. Право (Финансово и данъчно право) при Юридическия факултет на Софийския университет „Свети Климент Охридски“

1. Данни за кандидата, свързани с образователната и научна степен „доктор“

Доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова е магистър по право на Софийския университет „Свети Климент Охридски“ от 1986 г. , удостоверена с диплома № 104775/1986 г. Придобива правоспособност, удостоверена с Удостоверение № 3387/3.05.1988 г. на министъра на правосъдието на Народна република България.

През 2004 г. придобива образователно-квалификационна степен „доктор по право“ по научната специалност 05.05.07 „Финансово и данъчно право“ на СУ „Св. Климент Охридски“, удостоверена с диплома № 28950/8.04.2004 г. на Висшата атестационна комисия при Министерски съвет на Република България., въз основа на защитена теза „Правен режим на данъка върху добавената стойност“.

2. Данни за кандидата, свързани със заеманата академична длъжност

Доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова постъпва като асистент по Финансово и данъчно право в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, Катедра „Административноправни науки“. Тази длъжност заема в периода 1995 – 1999 г. Последователно заема в същото висше училище, факултет, катедра и в професионално направление 3.6. Право академичните длъжности „старши асистент“ (1999 – 2004 г.), „главен асистент“ (2004 – 2012 г.) и „доцент“ (2012 г. – настоящия момент без прекъсване).

Заема академичната длъжност „доцент“ по 3.6. Право (Финансово право) въз основа на конкурс и защита на монографичния труд „Сравнителноправни аспекти на облагането с ДДС“. София: Просвета, 2011, 286 с., ISBN 978-954-01-2568-8 (Удостоверение № СУ 2012 – 12/28.11.2012 г.) и на основание Решение на Факултетния съвет на Юридическия факултет, прието с Протокол № 7/24.04.2012 г., считано от 24.04.2012 г.

3. Данни за кандидата, свързани с дейността му като специалист от практиката с доказани постижения в областта на професионалната област

В периода 1991 – 1994 г. Евелина Стоева – Димитрова е юрисконсулт в „Главна данъчна дирекция“ на Министерство на финансите. Член е на Международната данъчна асоциация, клон България. От 2000 г. до настоящия момент тя е адвокат в Софийска адвокатска колегия. Експерт към Консултативната комисия за премахване на двойното данъчно облагане по прилагане на Конвенцията за премахване на двойното данъчно облагане във връзка с корекцията на печалби на свързани предприятия 90/436/ЕИО (2009 г. – 2017 г.). Член на Комисията по опрощаване на несъбираеми държавни вземания към президента на републиката от 2012 до сега. Представила е правни мнения пред Конституционния съд (КС) на Република България по конституционно дело (к. д.) № 15 от 2018 г. относно установяване на противоконституционност на § 39, т. 6 от Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане по повод измененията в чл. 22 от Закона за местните данъци и такси ЗМД) и § 50, т. 3, б. „а“ относно вторите изречения на създадените нови ал. 4 и 5 в чл. 9 от Закона за митниците; по к. д. № 8 от 2023 г. за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 55, ал. 2 от Закона за Сметната палата. През годините обучава съдии по данъчно право в курсове, организирани от Върховния административен съд и Националния институт по правосъдие.

4. Данни за публикуван монографичен труд и неговите научни приноси

4.1. Монографията „Доходът като данъчен обект“. София: Просвета, 2023, ISBN: 978-954-01-4306-4, се състои от 224 страници. Съдържа 347 бележки под линия и се позовава на 74 броя научна литература (монографии, студии и статии) на български език (58) и на английски език (16). В научния труд се обсъждат относимите решения на Конституционния съд на Република България по темата (над 20). Авторът използва примери от националната съдебна практика: решения на Софийски окръжен съд, на Върховния административен съд, включително и тълкувателни постановления на Върховния касационен съд (ВКС) и Върховния административен съд, тълкувателни решения на Върховния административен съд, както и решения на Съда на Европейския съюз и на Върховния съд на Съединените американски щати (САЩ). Структурата ѝ включва използвани съкращения, въведение, четири глави, състоящи се от раздели, заключение и библиография.

Въведението представя основните характеристики на правния режим на дохода.

Глава първа от научния труд „Понятие за дохода и системи на неговото данъчно обхващане“ разглежда дохода като социална категория, „универсален измерител на благосъстоянието на едно лице за определен период от време“ и родов институт на данъчното право. Авторът въвежда читателя постепенно в тематиката, очертавайки особеностите на дохода в системата от правни явления. Създава кратко и точно доктринално определение на дохода като данъчен обект. Представя различните проявления на дохода (нетен, чист, номинален, реален, глобален). Пристъпва към интересен историко-правен анализ на данъчното обхващане на дохода в световен и национален аспект. За целите на пълнотата на изследването доц. д-р Евелина Димитрова проучва системите за обхващане на дохода на преките подоходни данъци

през XIX век и XX век – системата на общия доход и системата на източниците (schedular system). Тя достига до обобщението, че системата на подоходно данъчно облагане на България от началото на изграждането ѝ в края на XIX век до момента по отношение на физическите лица следва икономическата теория на източниците, а по отношение на корпоративните образувания – системата на глобалния доход.

Глава втора от монографията „Доходът като стопанско и правно явление“ изследва дохода в системата от стопански явления като юридически факт на данъчното право (финансов резултат от стопанската дейност и приходи от отделни стопански операции). Определя случайните, инцидентните придобивания с имуществен характер извън обхвата на дохода като стопанска категория. Много усърдно и прецизно посочва примери за постъпления с имуществен характер, които нямат стопанското значение на доход („недоход“). Доходът в системата на правните явления е разгледан в неговите основни проявления. Той е обсъден и от гледна точка на своя извънправен произход – стопански, икономически, счетоводен. Авторът проучва различните модели за определяне на понятието: „чрез самото себе си; чрез това, което се различава от него, или чрез изброяване на неговите съставни части (елементи)“ (с. 70). Отделя специално внимание на дохода като публичноправен институт – правопораждащ юридически факт на данъчни и на осигурителни задължения. Изучава го в контекста на конституционните принципи на законност, еднакви правни условия за стопанска дейност, данъчна справедливост, с подробно цитиране на практиката на Конституционния съд. Разкрива съдържанието на дохода като данъчен обект – съвкупност от постоянни или инцидентни придобивания; имуществени блага; трансферни плащания, които увеличават общото благосъстояние на лицата за определен в закона период, като институт на финансовото право и в системата на частноправните явления (когато се свързва с различни видове сделки по Закона за задълженията и договорите, Търговския закон, Закона за авторското право и сродните му права и др.). Посвещава значителна част от своите разсъждения на взаимодействието между първичното правоотношение и данъчното правоотношение, определящо вида, размера и условията за реализиране на изискуемостта на материалното данъчно задължение. Подробно анализира измененията в правното действие или в обема на дохода като юридически факт, породил материалното данъчно задължение, включително т. нар. изкуствени ситуации, разглеждани като юридически факт на данъчното право и в теорията, и в практиката под формата на злоупотреба с данъчни права, с позоваване на съответстващата практика на СЕС.

Глава трета „Доходът като обективен елемент на данъчен фактически състав“ се съсредоточава върху няколко много важни въпроса, свързани с изследваното явление на данъчното право: условията за обхващане на дохода като данъчен обект; структурата на данъка, включващ дохода като обективна предпоставка за данъчни права и задължения; установяването на дохода като данъчен обект и преобразуването на дохода за данъчни цели. Първото условие за обхващане на дохода като данъчен обект е неговата връзка със субекта на дохода (физически лица или корпоративни образувания). В него се разглеждат двата подхода: 1) връзката на данъчната власт с лицата, намиращи се на нейна територия (универсален принцип на облагане) и 2) връзката на данъчната власт с обектите на данъчно облагане, в това число на дохода (на отделните видове доходи), създаден на нейна територия, респ. на връзката ѝ с икономическата дейност, която ги е генерирала (териториален принцип на облагане). Второто условие за обхващане на

дохода като данъчен обект – проявлението на дохода за данъчни цели. Юридическите белези на дохода като данъчен обект се обуславят и от структурата на данъка, с оглед възникването на данъчните права и задължения: чрез индивидуализиране на източниците на придобиване или чрез системата на общия (световния) доход, с неговата разновидност на разделно облагане на два от елементите на дохода – на доходите от капитал и доходите от труд. Третата правна характеристика на дохода като данъчен обект е неговото установяване, което включва 1) въвеждането му (обхващане) като обективен елемент в структурата на конкретен вид данък и 2) по индивидуализирането на вида и размера на конкретно данъчно задължение, породено от проявлението на дохода като обективна предпоставка на данъчни задължения за пряк подоходен данък. В тази част от изследването се коментира установяването на дохода като данъчен обект в широк и тесен смисъл, както и двете процесуални фази, предвидени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Преобразуването на дохода за данъчни цели очертава четвъртата юридическа особеност на дохода. Анализирани са преобразуването на финансовия резултат на корпоративните образувания от дейността им като стопански субекти; преобразуването на дохода с облагането му при източника и хпеобразуването на доходите на физическите лица.

Глава четвърта „Видове доходи“ прави обобщаващо и детайлно разглеждане според четири класификационни критерия на понятието. Според вида на престацията, обективизирана за данъчни цели, доходите са парични или доходи в натура. В зависимост от фискалния ефект на обхващането те са облагаеми, необлагаеми, освободени. С оглед на източника на придобиване са от трудова дейност, от стопанска дейност, от капитал и с инцидентен характер. Според начина на установяване (отчитане) са действителни, фингирани или презюмирани.

В заключението на монографията доц. д-р Евелина Димитрова обобщава основните проблеми, разгледани в четирите глави. Отправя препоръки за опростяване на системата на подоходните данъци на физическите лица и за уеднаквяване на данъчния режим на физическите лица, които действат като търговци, като аргументира своята теза със стимулите активните стопански субекти да увеличат своите доходи.

4.2. Общата оценка за монографичния труд е следната:

Научното съчинение „Доходът като данъчен обект“ с автор доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова е цялостно, самостоятелно, отлично структурирано и изключително задълбочено изследване в областта на данъчното право. Неговата оригиналност е безспорна. Доктриналният труд завладява със своя подробен и многостранен научен анализ. Особената трудност на направеното проучване произтича от характера на дохода като правна категория, който по своята същност е и икономическо явление. Творческото умение на автора да разгледа паралелно тази двойствена природа на дохода придава пълнота на представения интелектуален продукт и изпълва с богато съдържание правната теория. Много положително впечатление оставя използваният подход на интердисциплинарно разглеждане на темата както през призмата на публичното право, така и от гледна точка на гражданскоправната теория, предвид частноправния произход на дохода.

Представеното за становище изследване следва приетите в научната докрина правила за историкоправно анализиране на появата на публичноправния институт. В

тази му част то е изпълнено с много интересно проучване на чуждестранни и национални източници. Особено прецизна е доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова при обобщаването на различните юридически характеристики на дохода като данъчен обект, позовавайки се на значителна на брой практика на Конституционния съд на Република България (над 20 решения), на Върховния административен съд на Република България (над 40), на тълкувателната дейност на Върховния касационен съд и Върховния административен съд и на самостоятелната тълкувателна дейност на ВАС, както и на практиката на Съда на Европейския съюз. Извеждането на важни теоретични изводи от цитираната тълкувателна дейност и тяхното научно обобщаване придават изключително висока научна стойност на труда. Данъчноправната доктрина придобива много сериозен принос с един толкова значим труд, който използва в своята структура всестранен класификационен подход. Отделянето, обособяването, структурирането на отделни белези разкриват многообхватния характер на дохода и неговата важност сред данъчноправните институти.

Твърде обстойно и последователно доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова разглежда комплексно същността на дохода като данъчен обект. Неговата юридическа многоаспектност е уловена по блестящ начин от кандидата в конкурса. Това е постигнато с точен и изчерпателен изказ. Използване е както систематичния, така и структурния и функционален анализ на коментирания явление. Макар да не отправя препоръки за усъвършенстване на законодателството монографията „Доходът като данъчен обект“ постига забележителен научен резултат – дава обяснение и очертава спецификите на един толкова съществен, но така пренебрегван от теорията публичноправен институт, какъвто е доходът като данъчен обект. За тази ѝ смелост и за цялото старание, познания, професионален опит и творчески талант, вложени в изграждането на този впечатляващ резултат, доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова може само да бъде адмирирана и поздравена.

Научните приноси на монографичния труд „Доходът като данъчен обект“ в областта на данъчното право са множество. Напълно признавам представените от кандидата в конкурса приноси като постижения в нейната работа и бих искала да открия следните:

4.2.1. Създаването и въвеждането за първи път в правната теория на доктринално определение на юридическото явление „доход“.

4.2.2. В хабилитационния труд, като трети тълкувателен способ (освен цивилистичната теория и теорията за автономията на данъчното право), е предложена теорията за примата на стопанската природа на дохода като данъчен обект над юридическите основания на произхода, свързана с някои нови придобивания в натура, т. нар. цифрови активи – уникални цифрови идентификатори, които не може да бъдат копирани, заменяни или подразделени, които са записани в блокчейн и служат за удостоверяване на автентичността и собствеността (NFT), както и данъчният режим на придобиванията от производство и размяна на т. нар. виртуални валути.

4.2.3. От особено значение за науката е изясняването на съдържанието на понятията: „нетен доход“; „чист доход“; „номинален доход“; „реален доход“; „глобален доход“.

4.2.4. За първи път е дефинирано за данъчни цели и понятието „отрицателен доход“.

4.2.5. Постигане в публичноправната теория е задълбоченият анализ на данъчномотивиранията юридически факти като предпоставка за изменение в съдържанието на данъчните правоотношения.

4.2.6. Особена ценност за доктрината и практиката има определеното на юридическите белези на стопанската категория доход като обективен елемент на данъчния фактически състав.

4.2.7. Данъчноправната доктрина е обогатена с формулирането на принципите за определяне на юридичността на дохода:

а) правната и стопанската зависимост на дохода от субектите на данъка и определящото му значение за обема на тяхната данъчна отговорност;

б) моментът на проявлението му за данъчни цели.

4.2.8. Приносен характер има и основното публичноправно засягане на дохода чрез облагането му с преки подоходни данъци и засягането му от потребителските (косвените) данъци, които отнемат част от доходите на гражданите под формата на потребителски данъци.

4.2.9. За първи път в научната литература добросъвестно е обсъдена темата за данъчната справедливост в подоходното облагане.

4.2.10. Категоризацията на доходите като данъчен обект според избран критерий е друг съществен и основен принос за данъчноправната теория.

5. Описание и оценка на другите публикации в специализирани научни издания в областта на конкурса, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и техните научни приноси

Доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова участва в настоящия конкурс и със следните други публикации, приносите на които в данъчноправната наука, изцяло признавам, както са посочени от кандидата:

5.1. монографията „Облагане на дистанционната продажба на стоки с данък върху добавената стойност“. София: Сиела, 2024, 126 с. ISBN 978-954-28-46.

Студиите:

5.2. Доходите от труд като данъчен обект. – Търговско право, 2023, № 3-4, с. 49 – 63. ISSN 0861-6892.

5.3. Доходът като източник на данъчни задължения на физическите лица. – Годишник на ЮФ на СУ. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2021, с. 85 – 104. ISSN (print) 0081-1866.

5.4. По някои въпроси, свързани с решаването на делата по жалби срещу ревизионни актове от първоинстанционния административен съд като инстанция по същество. – IUS ROMANUM (JURISDICTION), 2015, № 2, с. 897 – 917. ISSN online 2367-7007.

Статиите:

5.5. Статут и правомощия на Сметната палата. – De jure, 2023, № 2, с. 218 – 225. ISSN online 2367-8410.

5.6. Предвидимостта в данъчното право. В: Научни четения на тема „Предвидимост на правото“. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2022, с. 288 – 299. ISBN 978-954-07-5478-9.

5.7. Административното наказване в данъчното право. В: Петдесет години Закон за административните нарушения и наказания – история, традиции, бъдеще. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2019, с. 67 – 74. ISBN 978-954-07-4975-4.

5.8. Установяване на местните данъци. Конституционни основи на данъчната децентрализация. – IUS ROMANUM (PECUNIA), 2019, № 1, с. 439 – 448. ISSN online 2367-7007.

5.9. Финансов автоматизъм. – IUS ROMANUM (ADMINISTRATIO), 2018, № 1, с. 421 – 432. ISSN 2367-7007.

5.10. Кодификация на данъчното законодателство в духа на приложимите правни принципи. – Общество и право, 2017, № 4, с. 88 – 94. ISSN 0204-8523.

5.11. Правото на приспадане на данъчен кредит в механизма на данъка върху добавената стойност – субективно право или юридическо задължение. В: Право и права. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 458 – 466. ISBN 978-954-07-4975-4.

5.12. Финансова система (система на публичните финанси) на Европейския съюз. В: Предизвикателства пред финансово управление и контрол на средствата от Европейския съюз. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 87 – 102. ISBN 978-954-07-4203-8.

Учебници и учебни пособия:

5.13. учебник за средните училища: Основи на правото, (част втора, раздел пети), съавт. Цанка Цанкова, Филип Рачев, Чудомир Големинав, Илиан Шотглевков, Евелина Димитрова, Савина Михайлова, Никола Филчев. София: Тилия, 1995. ISBN 954-8706-37-7;

5.14. университетски учебник за студентите по право: Финансово право – ръководство (в съавт.: С. Михайлова). [Раздел II, IV, V, VII /VI и VIII]. София: Тилия, 1996. ISBN 954-649-418-6;

5.15. университетско учебно пособие: Обща система на ДДС в ЕС – сборник нормативни актове- съставителство и предговор. София: Просвета, 2011, 325 с. ISBN 978-954-01-2628-9;

5.16. учебник за студентите от МП „Икономика и право“ на Стопанския факултет на СУ: Корпоративно данъчно право . София: Просвета. 2023, 348 с. ISSN online 978-954-01-4305-7;

5.17. глава от монография (съавт. с Теодора Пешева – Николова): Данък върху добавената стойност, установен на територията на вътрешния пазар. В: Административните съдилища и правото на ЕС – част 3. София: Национален институт на правосъдието, с. 331-470. ISBN 978-954-9419-29-0;

5.18. глава от монография: Принцип четко установенного правового устройства как принцип налогового права. В: Право. Порядок. Ценности. Москва: Проспект, 2022, с. 647 – 655. ISBN 978-5-392-36649-1.

За първи път в подобен конкурс кандидатът представя такъв значителен брой научни публикации. Сам по себе си този факт е впечатляващ. Цялостната ми оценка относно съдържанието на посочените 18 допълнителни теоретични трудове на кандидата в конкурса свидетелстват за възможно най-високата степен на професионална и научна квалификация, постигната от доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова, доколкото тя разглежда всестранно, задълбочено и с голям талант всички

характеристики на различни институти на данъчното право. Всяко нейно съчинение е носител на сериозни теоретични обобщения, полемичност и актуалност. Всички изводи почиват на сериозен и подробен анализ, проучване на всички доктринални позиции и спазване на колегиална прецизност в цитирането. Учебната литература, която тя е представила в конкурса, издадена още в началото на преподавателската ѝ дейност, свидетелства за нейната склонност да създава стойностни дидактически средства, подпомагащи самостоятелната подготовка на ученици и студенти в областта на финансовото и данъчното право. По-скорошните учебни издания изразяват нейния стремеж да бъде максимално полезна на студентската аудитория в областта на обучението по данъчно право. Тези ѝ усилия обогатяват националната публичноправна доктрина по безспорен начин.

6. Изпълнение на минимални национални и допълнителни наукометрични изисквания

6.1. Група от показатели А (50 от 50 изискуеми)

Кандидатът е изготвил самостоятелно и защитил дисертационен труд на тема „Правен режим на данъка върху добавената стойност“, СУ „Св. Климент Охридски“, публична защита на 26.01.2004 г.

6.2. Група от показатели В (100 от 100 изискуеми)

Налице е монографичен труд „Доходът като данъчен обект“. София: Просвета, 2023, 224 с. ISBN: 978-954-01-4306-4.

6.3. Група от показатели Г (225 от 100 изискуеми)

6.3.1. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд

Облагане на дистанционната продажба на стоки с данък върху добавената стойност. София: Сиела, 2024, 126 с. ISBN 978-954-28-46.

6.3.2. Статии и доклади, публикувани в нерелевантни списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове

6.3.2.1. Статут и правомощия на Сметната палата. – *De jure*, 2023, № 2, с. 218 – 225. ISSN online 2367-8410.

6.3.2.2. Предвидимостта в данъчното право. В: Научни четения на тема „Предвидимост на правото“. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2022, с. 288 – 299. ISBN 978-954-07-5478-9.

6.3.2.3. Административното наказване в данъчното право. В: Петдесет години Закон за административните нарушения и наказания – история, традиции, бъдеще. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2019, с. 67 – 74. ISBN 978-954-07-4975-4.

6.3.2.4. Установяване на местните данъци. Конституционни основи на данъчната децентрализация. – *IUS ROMANUM (PECUNIA)*, 2019, № 1, с. 439 – 448. ISSN online 2367-7007.

6.3.2.5. Финансов автоматизъм. – *IUS ROMANUM (ADMINISTRATIO)*, 2018, № 1, с. 421 – 432. ISSN 2367-7007.

6.3.2.6. Кодификация на данъчното законодателство в духа на приложимите правни принципи. – Общество и право, 2017, № 4, с. 88 – 94. ISSN 0204-8523.

6.3.2.7. Правото на приспадане на данъчен кредит в механизма на данъка върху добавената стойност – субективно право или юридическо задължение. В: Право и права. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 458 – 466. ISBN 978-954-07-4975-4.

6.3.2.8. Финансова система (система на публичните финанси) на Европейския съюз. В: Предизвикателства пред финансово управление и контрол на средствата от Европейския съюз. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 87 – 102. ISBN 978-954-07-4203-8.

6.3.3. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове

6.3.3.1. Доходите от труд като данъчен обект (24 стр.). – Търговско право, 2023, № 3-4, с. 49 – 63. ISSN 0861-6892.

6.3.3.2. Доходът като източник на данъчни задължения на физическите лица (28 стр.). – Годишник на ЮФ на СУ. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2021, с. 85 – 104. ISSN (print) 0081-1866.

6.3.3.3. По някои въпроси, свързани с решаването на делата по жалби срещу ревизионни актове от първоинстанционния административен съд като инстанция по същество (23 стр.). – IUS ROMANUM (JURISDICTION), 2015, № 2, с. 897 – 917. ISSN online 2367-7007.

6.4. Група от показатели Д (142.5 от 100 изискуеми)

Правен режим на данъка върху добавената стойност. София: Просвета, 2010, ISBN 978-954-01-2498-8, цитирана от:

6.4.1. Митева. А. Дискриминацията в международното данъчно право. София: Парадигма, 2022, с. 74. ISBN 978-954-326-483-4.

6.4.2. Симеонова, Г. Принципът за равенство в правата и преките данъци в ЕС. В: Правата на гражданите и тяхната защита. София: Нов български университет, 2019, с. 447. ISBN 978-619-233-079-8 (print); ISBN 978-619-233-078-1 (online).

6.4.3. Мутафов. Кр. Актове за установяване на данъчни задължения. Бургас: Бряг, 2014, с. 161. ISBN 978-954-8752-22-0.

Сравнителноправни аспекти на облагането с данък върху добавената стойност. София: Просвета, 2011, ISBN 978-954-01-2568-8, цитирана от:

6.4.4. Ценова, Л. Европейско данъчно право. Актуални тенденции и перспективи на развитие. София: Феня, 2012, с. 29. ISBN 978-619-163-003-5.

6.4.5. Митева. А. Дискриминацията в международното данъчно право. София: Парадигма, 2022, с. 74. ISBN 978-954-326-483.

6.4.6. Симеонова. Г. Принципът за равенство в правата и преките данъци в ЕС. В: Правата на гражданите и тяхната защита. София: Нов български университет, 2019, с. 447. ISBN 978-619-233-079-8 (print); ISBN 978-619-233-078-1 (online).

Финансова система (система на публичните финанси) на Европейския съюз. В: Предизвикателства пред финансово управление и контрол на средствата от Европейския съюз. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2016, с. 87 – 102, ISBN

978-954-07-4203-8, цитирана от:

6.4.7. Кузманова. Н. Обхват на наказателноправната защита на финансовата система. Част първа. – Правна мисъл, 2022, № 1, с. 34. ISSN 310-7348.

6.4.8. Симеонова. Г. Публични държавни вземания без данъчен характер с произход от Европейския съюз. София: Нов български университет, ISBN 978-619-233-158-0, с. 76.

Финансов автоматизъм. – IUS ROMANUM (ADMINISTRATIO), 2018, № 1, с. 421 – 432, ISSN 2367-7007, цитирана от:

6.4.9. Петров. В. Правно основание за възстановяване на незаконосъобразно събрана такса по чл.35а ЗЕВИ. – Предизвикай правото, 2022, подлинийна бележка № 19. ISSN 1314-7854.

6.4.10. Нешева. Н. Доходите от виртуални валути като обект на облагане. – Търговско право, 2023, № 1, с. 73. ISSN 0861-6892.

Финансово право – ръководство, (съавт. Савина Михайлова). София: Сиела, 2001, ISBN 954-649-418-6, цитирана от:

6.4.11. Кузманова. Н. Обхват на наказателноправната защита на финансовата система. Част първа. – Правна мисъл, 2022, № 1, с. 34. ISSN 310-7348.

Данъчното облагане като общностна политика. – De Jure, 2011, № 2, ISSN 1314-2593, с. 15 – 21, цитирана от:

6.4.12. Маринова, Е. EU Tax Policy – Goals and Perspectives (Данъчна политика на ЕС – цели и перспективи). В: Научни трудове на Русенския университет, том. 58, книга 7.1, 2019, с. 65. ISBN 978-954-8752-32-9.

6.4.13. Симеонова, Г. Публични държавни вземания без данъчен характер с произход от Европейския съюз. София: Нов български университет, ISBN 978-619-233-158-0, с. 76.

6.4.14. Симеонова, Г. Принципът за равенство в правата и преките данъци в ЕС. В: Правата на гражданите и тяхната защита. София: Нов български университет, 2019, с. 454. ISBN 978-619-233-079-8 (print); ISBN 978-619-233-078-1 (online).

Доходът като източник на данъчни задължения на физическите лица. – Годишник на ЮФ на СУ. София: УИ Св. Климент Охридски", 2021, с. 85 – 104. ISSN (print) 0081-1866, цитирана от:

6.4.15. Нешева. Н. Доходите от виртуални валути като обект на облагане. – Търговско право, 2023, № 1, с. 75. ISSN 0861-6892.

Кодификация на данъчното законодателство в духа на приложимите правни принципи. – Общество и право, 2017, № 4, с. 88 – 94. ISSN 0204-8523, цитирана от:

6.4.16. Митева. А. Дискриминацията в международното данъчно право. София: Парадигма, 2022, с. 104. ISBN 978-954-326-483-4.

Обърнатото начисляване на ДДС като концепция и специфичен механизъм на облагане. – Съвременен право, 2011, № 3, с. 24 – 44. 0861-1815 (print).

6.4.17. Симеонова, Г. Принципът за равенство в правата и преките данъци в ЕС. В: Правата на гражданите и тяхната защита. София: Нов български университет, 2019, с. 447. ISBN 978-619-233-079-8 (print); ISBN 978-619-233-078-1 (online).

6.5. Група от показатели Е (130.5 от 100 изискуеми)

6.5.1. Участие в национален образователен проект „Актуализиране на учебните програми в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, № на договора BG051PO00193.1.07-002.

6.5.2. Участие в национален образователен проект „Докторантски център Св. Климент Охридски“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелегентен растеж“, № на договора BG 05M20P001-2.09-0013.

6.5.3. Участие в национален образователен проект „Иновативни продукти и услуги в обучението, предоставяно от Националния институт на правосъдието“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансиран от ЕС чрез Европейския социален фонд.

6.5.4. Публикуван учебник за средните училища: Основи на правото, (част втора, раздел пети), съавт. Цанка Цанкова, Филип Рачев, Чудомир Големинав, Илиан Шотлеков, Евелина Димитрова, Савина Михайлова, Никола Филчев. София: Тилия, 1995. ISBN 954-8706-37-7.

6.5.5. Публикувано университетски учебник за студентите по право: Финансово право – ръководство (в съавт.: С. Михайлова). [Раздел II, IV, V, VII /VI и VIII]. София: Тилия, 1996. ISBN 954-649-418-6.

6.5.6. Публикувано университетско учебно пособие: Обща система на ДДС в ЕС – сборник нормативни актове- съставителство и предговор. София: Просвета, 2011, 325 с. ISBN 978-954-01-2628-9.

6.5.7. Публикуван учебник за студентите от МП „Икономика и право“ на Стопанския факултет на СУ: Корпоративно данъчно право . София: Просвета. 2023, 348 с. ISSN online 978-954-01-4305-7.

6.6. Показатели по чл. 112, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“

6.6.1. Допълнителни показатели, свързани с учебната дейност

6.6.1.1. Видно от представените справки от администрацията на СУ „Св. Климент Охридски“, в периода 2018 – 2024 г. кандидатът в конкурса Евелина Стоева – Димитрова е изпълнила всички изисквания за аудиторна и извънаудиторна заетост, както следва:

а) през академичната 2018/2019 г. е водила лекционни и семинарни занятия по дисциплините „Финансово право“ и „Данъчно право“ на студентите по право (редовно и задочно обучение) в Магистърска програма (МП) „Право“ в Юридическия факултет; „Финансово право“ в Бакалавърска програма на Стопанския факултет; „Финансово право“ в МП „Финансово и банково дело“ и в МП „Счетоводство и контрол“; „Данъчно право“ в МП „Финансово и банково дело“ и в МП „Счетоводство и контрол“; „Данъчно облагане на корпорации и трансакции“ в МП „Икономика и право“ в други факултети и е преподавала „European Union Tax Law“ (на английски език) по програма „Еразъм“;

б) през академичната 2019/2020 г. е водила лекционни и семинарни занятия по дисциплините „Финансово право“, „Данъчно право“ и „Международно данъчно право“ на студентите (редовно и задочно обучение) в МП „Право“ и в МП „Международни

бизнесотношения“ на Юридическия факултет; „Финансово право“ в Бакалавърска програма на Стопанския факултет; „Защита на финансовата система от правонарушения“ в МП „Финансово и банково дело“; „Данъчно право“ в МП „Счетоводство и контрол“; „Данъчно облагане на корпорации и трансакции“ в МП „Икономика и право“ в други факултети и е преподавала „European Union Tax Law“ (на английски език) по програма „Еразъм“;

в) през академичната 2020/2021 г. е водила лекционни и семинарни занятия по дисциплините „Данъчно право“ и „Международно данъчно право“ (задочно обучение) в МП „Право“ на Юридическия факултет; „Данъчно облагане на корпорации и трансакции“ в МП „Икономика и право“ в други факултети и е преподавала „European Union Tax Law“ (на английски език) по програма „Еразъм“;

г) през академичната 2021/2022 г. е водила лекционни и семинарни занятия по дисциплините „Европейско данъчно право“ (редовно обучение на английски език); „Данъчно право“ (задочно обучение) и „Международно данъчно право“ (задочно обучение); „Основи на финансовото право“ в БП „Международни отношения“ на Юридическия факултет; „Данъчно облагане на корпорации и трансакции“ в МП „Икономика и право“ в други факултети и е преподавала „European Union Tax Law“ (на английски език) по програма „Еразъм“;

д) през академичната 2022/2023 г. е водила лекционни и семинарни занятия по дисциплините „Финансово право“ (редовно обучение); „Данъчно право“ (задочно обучение); „Международно данъчно право“ (задочно обучение); „Основи на финансовото право“ в БП „Международни отношения“ на Юридическия факултет; „Данъчно облагане на бизнеса“ и „Данъчно облагане на корпорации и трансакции“ в МП „Икономика и право“ в други факултети и е преподавала „European Union Tax Law“ (на английски език) по програма „Еразъм“.

6.6.1.2. Лектор по „Данъчно право“ по проект „Компетентни административни съдии гаранти за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване“ на Върховния административен съд, съфинансиран от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Административен капацитет“ (2009 г.).

6.6.1.3. Наградена е с грамота за принос в областта на професионалното обучение и повишаване на квалификацията на съдиите и съдебните помощници в системата на административното правораздаване по повод 25-годишнината от възстановяването на дейността на Върховния административен съд (2021 г.).

6.6.2. Допълнителни показатели, свързани с научно-изследователската дейност

6.6.2.1. Кандидатът е била член на комисия по научно направление за целево финансиране от държавния бюджет на проекти от областта на научно-изследователската дейност (2015 г.).

6.6.2.2. Кандидатът е била член на комисия по научно направление за целево финансиране от държавния бюджет на проекти от областта на научно-изследователската дейност (2021 г.).

6.6.2.3. В периода 2012 – 2021 г. е участвала в 5 конференции, на които е изнесла пленарен и секционни доклади по данъчно право и данъчен процес.

7. Данни за конкурса

7.1. В „Държавен вестник“, бр. 20 от 8.03.2024 г. Юридическият факултет на Софийския университет „Свети Климент Охридски“ обявява конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки по професионално направление: 3.6. Право (Финансово и данъчно право).

7.2. На основание чл. 4 и чл. 25 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ); чл. 57, ал. 1-2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ; чл. 108, ал. 1 и ал. 3 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и решение на Факултетния съвет на Юридическия факултет, прието с Протокол № 2 от 14.11.2023 г., със заповед № РД-38-147/21.03.2024 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм определена за титулярен външен член на научно жури в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление: 3.6. Право (Финансово и данъчно право) в СУ „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет.

7.3. На 9.05.2024 г. на основание чл. 119, ал. 3 от ПУРПНСЗАДСУ научното жури пристъпи към проверяването на минималните национални изисквания за заемането на длъжността „професор“ по 3.6 Право (Финансово и данъчно право) според посоченото в чл. 115, ал. 1, т. 5 от ПУРПНСЗАДСУ. С Протокол № 1 от същата дата (т. 2) научното жури реши, че доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова покрива минималните изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности, уредени в ППЗРАСРБ и въз основа на това се допуска до участие в конкурса за заемане на длъжността „професор“ по 3.6 Право (Финансово и данъчно право).

7.4. На проведеното първо заседание на научното жури в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.6. Право (Финансово и данъчно право) бях определена да изготвя становище относно кандидатурата на единствения участник в конкурса (т. 3).

Заклучение

На основание Закона за развитието на академичния състав в Република България, правилника за неговото приложение, чл. 105, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и представените в конкурса документи и доказателства давам следната оценка за кандидата доц. д-р Евелина Димитрова Стоева – Димитрова:

1. има образователна и научна степен „доктор“ от същата специалност като на обявения конкурс;

2. заемала е 12 години академичната длъжност „доцент“ в същото висше училище и през това време е провеждала лекционни и семинарни занятия, както и извънаудиторни такива, като е изявен специалист от практиката с доказани постижения в областта на финансовото и данъчното право;

3. представила е издаден монографичен труд „Доходът като данъчен обект“ от областта на конкурса, който не повтаря представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ публикации;

4. представила е 18 други публикации – монография, глави от 2 монографии и в специализирани научни издания в областта на конкурса със значими научни приноси, които не се повтарят с представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“;

5. отговаря на минималните национални изисквания на чл. 2б от ЗРАСРБ за научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“ (648 от 450 изискуеми) и допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“;

6. липсва доказано по законоустановения ред плагиатство в научните му трудове.

Личните ми впечатления от доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова са, че тя е изключителен професионалист с впечатляваща компетентност. Нейна много ценна личностна характеристика е стремежът към безупречно и всестранно изготвяне на научните ѝ трудове. В тях се изчерпва и изяснява целият каталог от проблеми, които стоят пред теорията и практиката. В това се изразява и тяхната полезност, значимост, ценност не само за юридическата общност в България. Кандидатът в конкурса изучава старателно и детайлно съответната доктринална теза, като използва множество правни и други научни методи на проучване. Източниците, на които се позовава, винаги са актуални и с висока научна стойност. В теоретичното си творчество влага последователност, търпение и интелектуален талант. Фокусира се върху развитието на данъчното право като подотрасъл на специалната част на финансовото право и обогатява неговите съдържание и структура по забележителен начин.

Съчетаването на научните занимания с експертна практическа дейност е в основата на успешната професионална академична реализация на доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова. Тя се изявява като образцов университетски преподавател, който не само предава знание на студентите, но ги прави съпричастни, с присъщата ѝ деликатност и сериозност, към един много важен социален процес, какъвто е обучението по право. В качеството си на преподавател доц. д-р Евелина Стоева – Димитрова оставя трайна положителна следа в изграждането на студентите като отлично подготвени юристи и достойни граждани, които да отстояват с придобитите познания принципите на демокрацията и правовата държава. Тя е възпитан и толерантен човек, етичен и добронамерен колега, спазващ професионалната и академична етика, отдавна изпълнил изискванията за заемането на академичната длъжност „професор“.

Като имам предвид гореизложеното, намирам, че кандидатурата на доц. д-р Евелина Димитрова Стоева – Димитрова съответства на националните минимални изисквания и допълнителните такива на СУ „Св. Климент Охридски“, които се предявяват за заемане на академичната длъжност „професор“. На това основание представям **положителното** си становище по отношение на кандидата в конкурса, като предлагам Юридическият факултет на Софийския университет „Свети Климент Охридски“ да избере доц. д-р Евелина Димитрова Стоева – Димитрова на академичната

длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, в професионално направление 3.6. Право (Финансово и данъчно право).

13.05.2024 г.

Изразила становище:

проф. д. н. Райна Николова,
преподавател в НБУ